

KUTSESTANDARD

Pehme mööbli valmistaja, tase 5

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Pehme mööbli valmistaja, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Pehme mööbli valmistaja, tase 5 on kogemusega spetsialist, kes valmistab esteetilise välimusega kvaliteetset pehmet mööblit kogu tootmisprotsessi ulatuses enamasti suurtööstuses ja omab ülevaadet kaasaegsest mööblitööstusest. Tema peamisteks tööülesanneteks on tootmisprotsessi planeerimine, kaastöötajate juhendamine ja juhendmaterjalide ning tehnoloogiakaartide koostamine.

Pehme mööbli valmistamise protsessis on tema tööülesanneteks: karkassi koostamine, pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine, pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine), pealistusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine, mööblikatete (ka keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine, karkassi polsterdamine ja toote või toote osade monteerimine ja pakkimine.

A.2 Tööosad

Pehme mööbli valmistaja, tase 5 kutse koosneb kaheksast kohustuslikust osast.

- A.2.1 Tootmisprotsessi planeerimine ja juhendamine
- A.2.2 Karkassi koostamine
- A.2.3 Pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine
- A.2.4 Pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine)
- A.2.5 Pealistusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine
- A.2.6 Mööblikatete (keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine
- A.2.7 Karkassi polsterdamine
- A.2.8 Toote või toote osade monteerimine ja pakkimine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Pehme mööbli valmistaja töökeskkond eri tööprotsessides, nt liimimine ja karkassi koostamine, võib olla tervist kahjustav. Ta puutub oma töös kokku tolmu ja erinevate materjalidega, mis võivad põhjustada allergiat. Töö võib olla füüsilist pingutust nõudev.

A.4 Töövahendid

Pehme mööbli valmistaja põhilisteks töövahenditeks on valdavalt elektrilised ja pneumaatilised käsitööriistad ning õmblusmasinad ja tööpingid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Töötamine pehme mööbli valmistajana eeldab ruumilist kujutlusvõimet, loomingulisust, võimet töötada meeskonnas ning rutiinitaluvust ja täpsust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

5. taseme pehme mööbli valmistajatena töötavad tavapäraselt inimesed, kellel on vähemalt kesk- või kutsekeskharidus ja pehme mööbli valmistamise töökogemus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Sadulsepp, polsterdaja, pehme mööbli valmistaja

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Pehme mööbli valmistaja, tase 5 kutse tõendamiseks on vajalik kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.9 ja B.2.10 (lääbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Tootmisprotsessi planeerimine ja juhendamine		EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) kasutades tööjoonist selgitab välja ja arvestab materjalid (sortiment ja kogus) tootmisplaani täitmiseks; 2) arvestab toote valmistamisele kuluvat aega, lähtudes toote eripärast, etteantud kvaliteedikriteeriumidest ja keerukusest; 3) arvestab toote valmistamisele kuluvat inimressurssi ja seadmeid, lähtudes seadmete võimsusest ja tööajast; 4) juhendab kaastöötajaid kõigis tööprotsessi osades, lähtudes koostatud tehnoloogiakaardist ja ettevõtte tootmisplaanist.		
Teadmised 1) tehnilise joonestamise alused; 2) materjalide sordid ja nende kvaliteediklassid; 3) seadmed ja nende kasutamise põhimõtted ja võimsused; 4) personalijuhtimise põhimõtted.		
Hindamismeetod(id): Eneseanalüüs ja praktiline töö (tehnoloogiakaardi koostamine)		
B.2.2 Karkassi koostamine		EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) komplekteerib detailid erinevatest materjalidest, järgides toote joonist või näidist; 2) monteering karkassi, arvestades detailide monteeringi järjekorda.		
Teadmised: 1) karkassi materjalid, tüübid ja koostisosad; 2) erinevad karkassimehhanismid, nende eesmärgid ja tüübid.		
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu		
B.2.3 Pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine		EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) paigutab töölauale pehmendus- ja alusmaterjalid, arvestades tellitud toote kogust ja etteantud juhust; 2) koostab lõikekaardi (šabloonide paigutamine lõigatavale materjalile) ja märgistab materjalid, arvestades kokkuhoidlikku kasutamist; 3) lõikab detailid, järgides lõikejoont ja kasutades asjakohaseid töövõtteid; 4) komplekteerib lõigatud detailid liimijale vastavalt toote osadele.		
Teadmised: 1) toodete ja toote osade tüübid ja nimetused; 2) pindade pehmendus- ja alusmaterjalide omadused ja kvaliteediklassid; 3) lõikeriistade kasutamise ja hooldamise põhimõtted.		
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu		

B.2.4 Pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine)	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) komplekteerib karkassi vajalike detailidega, järgides etteantud tehnoloogilisi juhiseid; 2) liimib detailid vastavalt tehnoloogiakaartidele, järgides detailide liimimise järjekorda, optimaalset liimi kogust ja ohutuid töövõtteid.	
Teadmised: 1) pehmendus- ja alusmaterjalid, nende tüübid ja omadused; 2) liimi tüübid ja omadused; 3) liimpüstoli kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu	
B.2.5 Pealustusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) ladustab kangad töölauale, arvestades kanga kvaliteeti, koe suunda, tellitud toote kogust ja etteantud juhust; 2) koostab lõikekaardi kangale ja märgistab materjali, arvestades kokkuhoidlikku kasutamist; märgib nahal defektsed kohad ja paigutab šabloonid vastavalt naha kvaliteedile ja struktuurile; 3) lõikab detailid, järgides šablooni või lõikejoont, kasutades asjakohaseid töövõtteid; 4) komplekteerib lõigatud detailid õmblejale vastavalt toote osale.	
Teadmised: 1) tekstiil- ja abimaterjalide omadused; 2) nahkade omadused ja eripärad (venivus, struktuur, defektid jm); 3) lõikeriistade kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu	
B.2.6 Mõõblikatete (keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) komplekteerib mõõblikatte osa vajalike detailidega, järgides etteantud tehnoloogiakaarti; 2) valmistab õmblusmasina ette ja seadistab, arvestades kasutatavaid materjale, tehnoloogiakaarti ja õmblemise tehnikaid; 3) õmbleb mõõblikatted, kasutades erinevaid tehnikaid ja järgides tehnoloogiakaarti.	
Teadmised: 1) juurdelõikamise ja õmblemise tehnoloogiad; 2) käsitsi õmblemise alused; 3) õmblusmasinate tüübid ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu	
B.2.7 Karkassi polsterdamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) polsterdab liimitud karkassi, arvestades tööde järjekorda, karkassi- ja pealustusmaterjalide eripära (elastsed ja jäigad materjalid), kasutades optimaalseid töövõtteid; 2) topib selja- ja istmepadjad lukustatavasse kattesesse, arvestades pealustus- ja pehmendusmaterjalide eripära ning vajadusel kasutab ettenähtud abivahendeid; 3) paigaldab nõõbid ja pilastrid, arvestades pealustus- ja pehmendusmaterjalide eripära.	
Teadmised: 1) valmistootete esitatavad kvaliteedinõuded; 2) polsterdamisel kasutatavate abimaterjalide liigitus ja omadused (põhjakangad, liim, kinnitusvahendid jm); 3) polsterdamisel kasutatavad seadmed ja nende tööpõhimõtted.	
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu	

B.2.8 Toote või toote osade monteerimine ja pakkimine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab kinnituskonsud, „stopperid“ ja mehhanismid vastavalt tehnoloogiakaardile; 2) komplekteerib ja monteerib toote vastavalt tehnoloogiakaardile; 3) pakib toote või toote osad vastavalt tehnoloogiakaardile ja arvestades erinevaid toote pealistusmaterjale ning pakkematerjali eripära.	
Teadmised 1) erinevad karkassimehhanismid, nende eesmärgid ja tüübid; 2) erinevad pakkematerjalid ja kinnitusvahendid.	
Hindamismeetod (id): Praktilise töö jälgimine ja intervjuu	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.9 Pehme mööbli valmistaja, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) organisatsiooni täiustamise eesmärgil hoiab end pidevalt kursis kaasaegses mööblitööstuses toimuvaga ja konkurentide tegevusega; on orienteeritud kliendi vajaduste ja rahulolu saavutamisele; 2) kasutab valdkonna-spetsiifilisi teadmisi ja detailset tehnilist kogemust, järgides ettevõtte kasumlikkust; analüüsib tootmisprotsessi täiustamise võimalusi ja pakub välja hästi töötavaid uuendusi; jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; 3) hoiab kvaliteeti ja tootlikkust; jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest, etappidest ja protseduurireeglitest kinnipidamist, arvestades organisatsiooni erinevate osakondade tööd ja funktsioone; loeb töö- ja pakkejooniseid; 4) suhtleb edukalt inimestega kõikidelt tasanditelt, kohandub meeskonnaga ja loob meeskonnavaimu; kohandab oma suhtlemisstiili erinevate olukordade ja inimestega; 5) esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt ning esitab informatsiooni vastavalt auditooriumi arusaamise tasemele ja vajadustele; 6) arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu, määratleb isiklikud arengustrateegiad ja kasutab ära arengu- ja koolitusvõimalused; 7) kasutab oma tööpinda eesmärgipäraselt ja hoiab selle korras; kasutab materjale ja tööriistu heaperemehelikult ja säästlikult; 8) hindab ohufaktoreid tootmises ja võtab kasutusele abinõud ohtude maandamiseks, järgides töökeskkonna ja -ohutusnõudeid ning kasutades isikukaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid; 9) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tootmisjuhile või tööandjale; 10) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja inglise või vene keelt tasemel B1 (vt lisa 2 „Keelte oskustasemete kirjeldused“); 11) kasutab oma töös arvutit tasemel AO1-AO4 ja AO7 (vt lisa 3 „Arvuti kasutamise oskused AO“).	
Hindamismeetod(id): Läbivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-17102012-3.2/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Aulika Riisenberg, SA Innove Jüri Minjajev, Eesti Mööblitootjate Liit Mati Konsa, OÜ Ermatiko Raimo Jõgi, AS Tempest Udo Lätt, AS Fleming Taimi Hillak, ekspert, AS Antsla Inno

3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	17.10.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	16.10.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7534 Polsterdajad jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Upholsterer, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused	